03/03/2023

Ο Ανδρέας Καουρής στο ope.gr για τον ήρωα Γρηγόρη Αυξεντίου και τη θυσία που έγινε παγκόσμια ιστορία

/ Συνεντεύξεις

Στον αγώνα και στην ηρωική μορφή του Γρηγόρη Αυξεντίου με αφορμή την 66η επέτειο του μαρτυρικού θανάτου του (σ.σ. 3 Μαρτίου του 1957), αναφέρθηκε ο Ελληνοκύπριος πολιτικός και Δήμαρχος της κατεχόμενης Λύσης (σ.σ. γενέτειρας του Γρηγόρη Αυξεντίου) κ. Ανδρέας Καουρής στο Πρακτορείο «Ορθοδοξία» (ope.gr).

Ακούστε τα όσα ανέφερε στην τηλεφωνική συνέντευξη και τον δημοσιογράφο του ope.gr, Αντώνη Μακατούνη:

«Ο Γρηγόρης Αυξεντίου γεννήθηκε στις 22 Φεβρουαρίου 1928 στο χωριό Λύση της επαρχίας Αμμοχώστου. Γονείς του ήταν ο Πιερής και η Αντωνία Αυξεντίου, ήταν μία αγροτική οικογένεια. Ήταν η εποχή που οι Λυσώτες δούλευαν για ώρες

ολόκληρες στα χωράφια για τον άρτον ημών τον επιούσιον. Γεννήθηκε σε ένα περιβάλλον αγροτικό, θρησκευτικό και οικογενειακό με γονείς χαμηλών τόνων. Συνόδευε -από μικρός- κάθε Κυριακή τη μητέρα του στην Εκκλησία» ανέφερε αρχικά και μεταξύ άλλων ο κ. Καουρής ο οποίος έχει συγγράψει και σειρά βιβλίων για τη ζωή και τη δράση του Γρηγόρη Αυξεντίου.

Εν συνεχεία ο επίσης δημοσιογράφος κ. Καουρής προσθέτει, μεταξύ άλλων, *«Όταν μου δοθεί η ευκαιρία θα δώσω και το αίμα μου ακόμα για τη σκλαβωμένη πατρίδα, ήταν η δέσμευση θανάτου για το Γρηγόρη που την έκανε πράξη ζωής στις 3 Μαρτίου 1957. Τότε έδωσε την ιστορική μάχη στο κρησφύγετό του στο Μοναστήρι του Μαχαιρά και ο ίδιος έγινε ολοκαύτωμα, θυσιαζόμενος για την απελευθέρωση της Κύπρου από τον Αγγλικό ζυγό και στέλνοντας το μήνυμα σε όλη την Οικουμένη πώς πολεμούν οι Έλληνες της Κύπρου για την απελευθέρωση τους».*

Έγινε παγκόσμια ιστορία σε ολόκληρη την ανθρωπότητα

“Ο Αυξεντίου με τον τρόπο της θυσίας του έγινε παγκόσμια ιστορία και έμαθαν σε ολόκληρη την ανθρωπότητα ότι οι Έλληνες της Κύπρου πολεμούν για την ελευθερία τους και την ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα… Το μεγαλείο της ψυχής του Αυξεντίου διδάσκει αυτοπεποίθηση, θυσία, αυταπάρνηση και θάρρος. Ήταν έξυπνος, οξυδερκής, θαρραλέος αλλά και πολύ ανθρώπινος για όσους τον έζησαν στο βουνό” συμπληρώνει με έμφαση και μεταξύ άλλων ο κ. Καουρής.

Ένας από τους πιο γνωστούς αγωνιστές

Σύμφωνα με τη wikipedia ο Γρηγόρης Πιερή Αυξεντίου (Λύση Αμμοχώστου, 22 Φεβρουαρίου 1928 – Μονή Μαχαιρά, Λευκωσία, 3 Μαρτίου 1957) ήταν Ελληνοκύπριος αγωνιστής της ΕΟΚΑ, κατά τον Απελευθερωτικό Αγώνα του 1955-59 εναντίον της Αγγλοκρατίας στην Κύπρο. Είναι ένας από τους πιο γνωστούς αγωνιστές ενώ ήταν δεύτερος στην ιεραρχία της οργάνωσης, και σκοτώθηκε από τους Άγγλους σε μάχη που δόθηκε κοντά στην Ιερά Μονή Μαχαιρά. Κατά τη διάρκεια του αγώνα ήταν κυρίως γνωστός με το ψευδώνυμο Ζήδρος, ενώ εκ των υστέρων ονομάστηκε «Σταυραετός του Μαχαιρά». Μετά θάνατον, τιμήθηκε από την Ελληνική πολιτεία με τον βαθμό του Αντιστράτηγου.

Πρώτα χρόνια

Ο Αυξεντίου γεννήθηκε στις 22 Φεβρουαρίου του 1928 στο χωριό Λύση που βρίσκεται ανάμεσα στη Λευκωσία και στην Αμμόχωστο. Γονείς του ήταν ο Πιερής και η Αντωνία Αυξεντίου, και είχε μία μικρότερη αδελφή, την Χρυστάλα. Φοίτησε στο Δημοτικό Σχολείο του χωριού του και κατόπιν στο Γυμνάσιο της Αμμοχώστου,

το πλησιέστερο προς τη Λύση. Αφού αποφοίτησε από το Γυμνάσιο, πήγε στην Ελλάδα με σκοπό να σπουδάσει στη Στρατιωτική Σχολή Ευελπίδων, όμως στις εξετάσεις δεν κατάφερε να εισαχθεί.[1] Κατετάχθη στον Ελληνικό στρατό και πέρασε από τη Σχολή Εφέδρων Αξιωματικών Πεζικού, ενώ παράλληλα μελετούσε φιλολογία για να μπει στην φιλοσοφική σχολή Αθηνών. Απολύθηκε από το Στρατό ως Έφεδρος Ανθυπολοχαγός Πεζικού και στη συνέχεια υπηρέτησε στα ελληνοβουλγαρικά σύνορα για λίγους μήνες, προτού και επιστρέψει στην Κύπρο το 1952,[2] όπου εργάστηκε μαζί με τον πατέρα του και αρραβωνιάστηκε.

1955 έως 1957

Με τη βοήθεια του Γρηγόρη Γρηγορά από την Λύση, από τους πρώτους που μυήθηκαν στον αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α., γνωστού και ως «Νταβέλη», εξάδελφου του Γρηγόρη Αυξεντίου,[εκκρεμεί παραπομπή] στις 20 Ιανουαρίου 1955, έγινε η πρώτη συνάντηση του Αυξεντίου με τον Γρίβα που ήταν αρχηγός της Ε.Ο.Κ.Α., στον οποίο έδωσε τον λόγο της Στρατιωτικής του Τιμής, αντί του καθιερωμένου όρκου της Ε.Ο.Κ.Α. και έτσι μπήκε στον αγώνα κατά των Άγγλων. Μπαίνοντας στον αγώνα του δόθηκαν τα εξής ψευδώνυμα: «Ζήδρος», «Ρήγας», «Αίαντας», «Άρης», «Μάστρος», «Ανταίος» και «Ζώτος». Αγωνίστηκε σκληρά στην αντίσταση κατά των Άγγλων και πολύ γρήγορα του δόθηκε η θέση του υπαρχηγού της Ε.Ο.Κ.Α. Υπηρέτησε ως Τομεάρχης Αμμοχώστου-Βαρωσίων στις αρχές του Αγώνα.[3]

Την 1η Απριλίου 1955 καταζητήθηκε από τους Άγγλους για τη συμμετοχή του στον Αγώνα και μετατέθηκε στην επαρχία Κερύνειας, όπου υπηρέτησε ως τομεάρχης της ΕΟΚΑ μέχρι τον Σεπτέμβριο του 1955. Από τον Δεκέμβριο του 1955 διετέλεσε τομεάρχης Πιτσιλιάς, μέχρι τις 3 Μαρτίου του 1957 που έπεσε μαχόμενος.

Ένα από τα σημαντικότερα κρησφύγετα που χρησιμοποίησε ο Γρηγόρης Αυξεντίου τον καιρό του Αγώνα βρίσκεται στην καρδιά του Παλαιχωρίου, δίπλα από την Εκκλησία της Παναγίας Χρυσοπαντάνασσας, στο υπόγειο του σπιτιού του Ανδρέα και της Μαρίτσας Καραολή.

Κτίστηκε, με υπόδειξη του ιδίου του Αυξεντίου, το καλοκαίρι του 1956 (μετά από διαταγή του Διγενή για κατασκευή κρησφυγέτων και σε σπίτια, εκτός εκείνων που υπήρχαν στις ορεινές περιοχές), από τους αντάρτες του Γεώργιο Μάτση, Λεωνίδα Στεφανίδη και Αντώνη Παπαδόπουλο σε συνεργασία με τον Ανδρέα Καραολή και την τεχνική βοήθεια του Σπύρου Μιχαηλίδη.

Θάνατος

Στις 3 Μαρτίου του 1957 οι Άγγλοι, ύστερα από προδοσία πληροφορήθηκαν το

κρησφύγετό του κοντά στο Μαχαιρά. Το περικύκλωσαν με αυτοκίνητα και ελικόπτερα, μετά από πολύωρη μάχη και αρκετούς νεκρούς Άγγλους έριξαν βενζίνη στο κρησφύγετο και τον έκαψαν ζωντανό.[4] Το καμένο σώμα του θάφτηκε στις 4 Μαρτίου στις Κεντρικές Φυλακές Λευκωσίας, στο χώρο που είναι γνωστός σήμερα ως «Τα φυλακισμένα μνήματα» από τους Άγγλους στρατιώτες από φόβο λαϊκών εκδηλώσεων.

Απόηχος

Στο σημείο της τελευταίας μάχης του Αυξεντίου έχει κτιστεί μνημείο ενώ στο παρακείμενο μοναστήρι ανεγέρθηκε πελώριο άγαλμα του.[5]

Πολλοί Έλληνες και ξένοι ποιητές εμπνεύστηκαν από τον αγώνα και το θάνατο του Γρηγόρη Αυξεντίου και έγραψαν ποιήματα προς τιμήν του, όπως ο Κύπριος ποιητής Κώστας Μόντης[6] και ο Γιάννης Ρίτσος με το ποίημα “Ο Αποχαιρετισμός”.

Στην Κύπρο θεωρείται ήρωας, και τιμάται κάθε χρόνο με μνημόσυνο στο Μοναστήρι Μαχαιρά, σε ημερομηνία που πλησιάζει εκείνην του θανάτου του. Τον Οκτώβριο του 2016, ο υπουργός Εθνικής Άμυνας της Ελλάδας Πάνος Καμμένος παραδίδει τιμητικά τον βαθμό του Αντιστρατήγου, στα συγγενικά πρόσωπα του Αυξεντίου.

Το Κέντρο Ανάδειξης της Λαογραφικής και Ιστορικής Ενότητας Θράκης- Κύπρου “Γρηγόρης Αυξεντίου” ιδρύθηκε από τον Σύλλογο Κυπρίων Νομού Ξάνθης και το Δήμο Βιστωνίδας με την βοήθεια και στήριξη του Συμβουλίου Ιστορικής Μνήμης Αγώνα ΕΟΚΑ 1955-1959. Το Κέντρο είναι στον οικισμό Αυξεντίου, 10 χλμ περίπου από Ξάνθη, γιατί ο οικισμός μετονομάστηκε από «Νέο Κατράμιο» σε «οικισμό Αυξεντίου» προς τιμή του Γρηγόρη Αυξεντίου, μετά από αίτημα των κατοίκων του το 1960. Ο οικισμός ιδρύθηκε το 1924 από Μικρασιάτες πρόσφυγες.
Στο χωριό Ακρίτας του Δήμου Κιλκίς στη Μακεδονία, κατασκευάστηκε το Ιστορικό Μουσείο – Φυλάκιο Ακρίτα «Γρηγόρης Αυξεντίου» προς τιμήν του.[7]

Παραπομπές

1. «Η αδελφή του Κύπριου αγωνιστή μιλά στην “Π”». Εφημερίδα Η Πατρίς. 27 Δεκεμβρίου 2007. Ανακτήθηκε στις 12 Σεπτεμβρίου 2011.
2. Μιχαηλίδης, Αλέκος (2010). Για τον Γρηγόρη Αυξεντίου. Περιοδικό Άρδην. Ανακτήθηκε στις 12 Σεπτεμβρίου 2011.
3. «Μέρα μνήμης Γρηγόρη Αυξεντίου». Εφημερίδα Η Σημερινή. 3 Μαρτίου 2011. Ανακτήθηκε στις 12 Σεπτεμβρίου 2011.
4. Ριχτερ 2011, σελ. 592-595.
5. Ριχτερ 2011, σελ. 595.
6. Παναγιώτης Χαμπάς, «Ο Γρηγόρης Αυξεντίου στην ποίηση του Κώστα Μόντη», Κυπριακαί Σπουδαί, τομ. 66 (2002), σελ.247-253
7. «Ακρίτας Κιλκίς». ellinismos.gr | Κόμβος Διασύνδεσης του Ελληνισμού. 12 Φεβρουαρίου 2021. Ανακτήθηκε στις 10 Δεκεμβρίου 2022.